

Π Υ Ρ Ε Ο Ε ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Βερανζέρου 4. Τηλ. 3639.095-3629.769

ΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1977

ΕΤΟΣ ΣΤ', ΠΕΡ. Β'. ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 23 (59). ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΧ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Διευθυντής Συντάξεως ΣΠΥΡ. ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΧΩΡΙΣ ΦΑΤΝΗ

Χιλιόχρονη παράδοσι καθιέρωσε για τις μέρες αυτές την ανταλλαγή ευχών μεταξύ συγγενών και φίλων. Αυτές τις μέρες, σ' όλο τον κόσμο, όλοι οι άνθρωποι κάνουν, τρόπον τινά, ανακωχή στους ανταγωνισμούς, στα μίσση, στις έχθρες κι' απλώνουν το χέρι στους συνανθρώπους τους σε φιλικό ευχετήριο χαιρετισμό.

Κάποια ευχετήρια κάρτα, με προορισμό να φτάσει σε κάποιον με χριστιανικό όνομα κάπου στο Άργυρόκατρο ή στο Δέλβινο, ή στην Χειμάρρα, ή στην Κορυτσά, ή σε κάποια άλλη πόλη ή χωριό στην Άλβανία, επιστρέφεται στον αποστολέα στην Ελλάδα, με την στερεότυπη επισήμανση «Άγνωστος» ή «Επιστρέφεται», χωρίς αιτιολόγηση. Κι' έτσι, οι «Αγαπημένοι μου γονείς», ή, το «Αγαπημένο μου παιδί», ή κάποιο άλλο αγαπημένο πρόσωπο, πέρα από τα σύνορα, δεν δοκιμάζει την φτωχή χαρά να ιδεί στο μικρό αυτό χαρτί τον γραφικό χαρακτήρα με την ευχή «Καλά Χριστούγεννα» κάποιου αγαπημένου προσώπου ξενιτεμένου...

Αυτές τις μέρες, περισσότερο από κάθε άλλη φορά και ο Έλληνοχριστιανικός κόσμος, όπου δήποτε κι' αν βρίσκεται, δεμένος με τις ρίζες της Ιστορίας και της παραδόσεως της φυλής, αναζητάει παρηγοριά, ελπίδα,

αίσιοδοξία, προσκυνητής της φάτνης της ένανθρωπίσεως του Θεού - Χριστού. Και μόνο σε μια γωνιά της γής, εκεί στην Βόρειο Ήπειρο, ο Έλληνοχριστιανικός πληθυσμός αυτής της περιοχής μάταια κι' εφέτος αναζητάει το έλπιδοφόρο άστέρι, για να τον οδηγήσει προσκυνητή στην φάτνη της ένανθρωπίσεως. Γιατί εκεί, έχει αναβιώσει το πνεύμα κάποιας νεότροπης ειδωλολατρείας. Έχουν αναχθή σε σύμβολα λατρείας πρόσωπα και συστήματα, που θεοποιούν την καταπίεση, την βία, την άπανθρωπιά. Στα μέρη αυτά, και εφέτος, μένουν οι έκκλησιες ρημαγμένες, κλειστές κι' άραχνιασμένες. Και οι καμπάνες, θουβές, δεν θα σημάνουν το χαρμόσυνο μήνυμα της γεννήσεως του Χριστού...

Κάποτε, στα πολύ παλιά χρόνια, ένας βασιλιάς, νοσταλγός της προχριστιανικής ειδωλολατρικής θρησκείας, συμβουλεύτηκε το Μαντείο, για την αναστήλωση της ειδωλολατρείας. Το μαντείο απάντησε στους άπεσταλμένους του βασιλιά: «Είπατε τῷ βασιλεῖ χαμαί πεσαι δαίδαλος αὐλά. Οὐκέτι Φοῖβος ἔχει καλύβην, οὐ παγὰν λαλέουσιν, οὐ μάντιδα δάφνην. Ἀπέσβετο καὶ λάλον ὕδωρ». Πού σημαίνει ότι, η φάτνη, όπου γεννήθηκε ο Χριστός, αποτελεί το όρόσημο μιας καινούργιας θρησκευτικής ζωής των ανθρώπων, με έμβλημα: «ἐπὶ γῆς εἰρήνην ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Κάθε χρόνο τέτοιες μέρες, η ανθρωπότητα έντείνει τις προσπάθειες για πνευματική ανάτασι και αναζήτηση του σωστού προσανατολισμοῦ πρὸς τὸ έμβλημα της φάτνης...

Αποτελεῖ Ιστορική αλήθεια ὅτι τις βασικές ἀρχές και ἀξίες της Έλληνορθοδοξίας δὲν εἶναι δυνατόν να τις ἐξαλείψει καμμιά βία και καταπίεσι. Αποτελοῦν οἱ ἀξίες αυτές βιώματα της Έλληνικής φυλής, που ὕστερα ἀπὸ σύντομες ἢ μακροχρόνιες ἀνακωχές μπροστὰ στις ἀντιξοότητες, ἀναπηδοῦν πὶὸ έντονα και πὶὸ λαμπερά. Οἱ ἀξίες αυτές εἶναι που κρατοῦν ἀθάνατη την φυλή αὐτή ἐπὶ χιλιετηρίδες και θὰ την κρατοῦν ἀθάνατη στοὺς αἰῶνες. Γιατί φαίνεται πὼς ἡ μοῖρα ἔχει τάξει στην Έλληνική φυλή κάποιο πανανθρώπινο προορισμό.

Έτσι κι' εφέτος, οἱ Βορειοηπειρώτες διανύουν περίοδο ἀνακωχής μπροστὰ στις ἀντιξοότητες που συνεχίζονται. Κι' εφέτος Χριστούγεννα χωρίς ἐκκλησίες, χωρίς παπάδες, χωρίς ψαλμωδίες. Ὅα ἀρκεσθοῦν στὸν ἄυλο και πνευματικό εορτασμό, προσφέροντας τις καρδιές τους για φάτνη, για ν' ἀποθέσουν ἐκεῖ τὸ Θεῖο Βρέφος, μαζί με τερὲς προσδοκίες τους...

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ

ΟΙ ΦΥΓΑΛΕΣ

Από καιρό σε καιρό, διάφοροι Βορειοηπειρώτες, με χίλιους κινδύνους περνούν τα σύνορα και καταφεύγουν στην Ελλάδα. Το χαρακτηριστικό αυτών των δραπέτων του Άλβανικού... παραδείσου, είναι ότι όλοι τους είναι νέοι, γύρω στα είκοσι χρόνια. Νέοι, που γεννήθηκαν και μεγάλωσαν στην Άλβανία και ποτίστηκαν με την διαπαιδαγώγηση του καθεστώτος.

Νέοι, που δὲν ἐγνώρισαν την «διεφθαρμένη» ζωή του Δυτικού κόσμου, του τόσο συστηματικά δυσφημισμένου στην Άλβανική νεολαία.

Και όμως, οἱ νέοι αὐτοὶ διακινδυνεύουν την ζωή τους και ἀποδύονται στην περιπέτεια της ἀποδράσεως ἀνάμεσα ἀπὸ συρματοπλέγματα και ναρκοθετημένες περιοχές και ἄγρυπνους μεθοριακούς φρουρούς, κέρβερους του καθεστώτος. Και ἀκόμα, δραπετεύουν ἀπὸ την Άλβανία, με ὅλο που ἀναλογίζονται τις συνέπειες της φυγῆς τους σὲ βάρος τῶν γονέων τους και τῶν ἄλλων συγγενῶν τους.

Από αὐτὰ τὰ λίγα ἐνδεικτικὰ θγαίνουν μερικὰ χρήσιμα συμπεράσματα για την ζωή τῶν ὁμογενῶν της Άλβανίας.

ΕΠΙΣΚΕΨΙ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

Τὸ Άλβανικό χορευτικό συγκρότημα, στις πρόσφατες ἐπιδείξεις του σὲ διάφορες ἑλληνικές πόλεις, τὸ συνόδευε ὁ ἐδῶ Άλβανὸς πρέσβυς. Στην Πάτρα και στην Θεσσαλονίκη, οἱ Δήμαρχοι τῶν πόλεων αὐτῶν, στις καθιερωμένες ἐπίσημες δεξιώσεις, ἐπρότειναν στὸν Άλβανὸ πρέσβυ νὰ ἐπισκεφθοῦν την Άλβανία με τὰ ἀντίστοιχα Δημοτικά Συμβούλια.

Ο Άλβανὸς πρέσβυς, με κάποια ἀμηχανία, ἔδω-

Στις παραμονές του έρχοῦ τοῦ Χριστοῦ, ἡ οἰκογενειακο-γυνική κατάσταση, ἡ ἐξοχλίωση τῶν λαῶν και ἡ ἠθική παραλυσία, ὑπονόμευαν τὸν ὀργανισμό της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Οἱ λαϊκές μάζες πεινοῦσαν και δυστυχοῦσαν, ἐνῶ ἡ ἀκολασία της τάξεως που διοικούσε εἶχε ξεπεράσει κάθε ὅριο ἀνοχής. Ὑπῆρχε πλῆθος δούλων, τῶν ὁποίων ἡ θαμνίδα ὑποστάσεως ἦταν κατώτερη και τῶν ζώων ἀόκητη.

«Πρὸ της ἐλευσεως τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ της γῆς» ἐνόμιζε κανείς ὅτι ὅλη ἐκείνη ἡ κοινωνία ἐτέλει κάποιαν σπονδήν και θυσίαν πρὸς κάποιον Θεόν, ὁ ὁποῖος ἦταν ὁ Θεὸς της παραλυσίας, της διαφθοράς, της ἀποσυνθέσεως, γράφει ὁ Γάλλος Ιστορικός Λεμαίτρ.

Εἰς ἄλλου, οἱ πολυθεϊκές θρησκείες εἶχαν χάσει κάπως την αἰγλή τους. Ἡ ἐξάπλωση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας συνετέλεσε ὥστε ἀναμιχθῆναι με τὸ πάνθεο τῶν ἀρχαίων θρησκείων νέες δοξασίες τῶν κατακτημένων λαῶν. Σιγά-σιγά ἀμβλύνονται οἱ θρησκευτικές ἀντιθέσεις και προετοιμάζεται τὸ ἔδαφος για τὸν μονοθεϊσμό. Ένας ἀπὸ τῶν ἐπικρατέστερων θεῶν ἦταν ὁ Μίθρας—Ἡλῖος, που κι αὐτὸς ἐκτοπίσθηκε ἀπὸ τὸν Ναζωραῖο.

Τὸν έρχομὸ τοῦ Θεανθρώπου στην γῆ τὸν προείπαν οἱ Προφῆτες και οἱ Σίβυλλες και τὰ Μαντεῖα και οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς. Ἐφτάμισυ αἰῶνες πρὶν, ὁ προφήτης Ἡσαΐας, προφήτευσε ὅτι «ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ λήβεται και τέξεται Υἱόν...».

Όταν δὲ ὁ Αὐγουστος Καῖσαρ ἐρώτησε τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν, ποῖος θὰ τὸν διαδεχθῇ στὸν θρόνο, πῆρε ἀπὸ την Πυθία τὴν ἀπάντησι: «Παῖς Ἑβραῖος. Κέλεται με θεοὺς μακάρισι ἀνάσσειν...».

Ο Ρωμαῖος συγγραφέας Βεργίλιος (που ἔζησε ὡς τὸ 19 π.Χ.) γράφει: «Απὸ τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ κατεβαίνει στην γῆ ένας νέος γόνος. Γεννιέται ἓνα παιδί, που ὁ έρχομός του θὰ κάνει νὰ λάμψη στὸν κόσμο ὁ χρυσὸς αἰώνας...».

Ο Αἰσχύλος προλέγει: τὸν έρχομὸ κάποιου «ὃς δὴ κεραυνὸ κρείσσον εὐρήσει φλόγα», ἐνῶ ὁ Σωκράτης μιλάει για τὸν νέο ἀναμορφωτὴ της ἀνθρωπότητος, οἱ δὲ Πλατωνικοὶ και οἱ Στωικοὶ, με την διδασκαλία τους, διακηρύσσουν την ἐναρξη μιᾶς νέας ζωῆς.

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Τοῦ κ. ΗΛΙΑ ΚΩΝΣΤΑ

Ἡ ἀναγκαιότητα της ἀπολυτρώσεως, στην Παλαιστίνη ἐδικιώτερα, παίρνει τὴν μορφή τοῦ μεσσιάνισμοῦ. Ο Ἰουδαϊκὸς λαὸς ἐπερίμενε τὸν Μεσσία. για νὰ τὸν λυτρώσει ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους κατακτητὲς κι ἀπὸ την καταπίεση τῶν Σαδδουκαίων και τῶν Φαρισαίων.

Αὐτὸς, ὁ κάτω ἀπὸ ὁποιαδήποτε μορφή ἀναμενόμενος λυτρωτῆς, με τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου ἐνσαρκιώνεται στὸν Ἰησοῦ τὸν Ναζωραῖο. «Χρὶςτὸς γεννᾶται, δοξάσατε. Χρὶςτὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε. Ἀσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ και ἐν εὐφροσύνῃ ἀνυμνήσατε λαοί».

Οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων μετὰ Χρὶστον αἰώνων, ἀπὸ ἀντίδρασι στὶς ειδωλολατρικές συνήθειες, δὲν γιόρταζαν γενέθλια τοῦ Χριστοῦ. Όταν στὸν Χριστιανισμό προσχώρησαν Ἕλληνες, Ρωμαῖοι, Σύροι, Γαλάτες και ἄλλοι λαοί, οἱ λαοὶ αὐτοὶ διατήρησαν στην νέα τους θρησκεία ὀρισμένες παλιές θρησκευτικές τους συνήθειες, ὅπως εἶναι ὁ εορτασμός τῶν γενεθλίων. Προέκυψε τότε στοὺς Πατέρες της Ἐκκλησίας τὸ πρόβλημα της ἡμερομηνίας της γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ και διατυπώθηκαν διάφοροι αὐτοσχέδιοι ὑπολογισμοί. Σὲ μερικὲς Ἐκκλησίες γιορτάζονταν ἀπὸ παλιὰ στὶς 6 Ἰανουαρίου τὰ Θεοφάνεια, γιορτὴ ἀφιερωμένη και στη γέννηση και στη βάπτισι τοῦ Χριστοῦ.

Για πρώτη φορά, στη Ρώμη, γιορτάσθηκε ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ, ξεχωριστὰ ἀπὸ την βάπτισι, στὶς 25 Δεκεμβρίου τοῦ έτους 354.

Δὲν εἶναι σαφές, ἀν τοῦτο ὀφείλεται σὲ ἀρχαϊκὴ ἐρευνα ἢ ἀν υἱοθετήθηκε ἡ ἀποψη τοῦ Σίξτου τοῦ Ἀφρικανοῦ, τοῦ πρώτου Χριστιανοῦ χρονογράφου (της ἐποχῆς τοῦ 220), που πρώτος αὐτὸς διατύπωνε την γνώμη ὅτι ὁ Χρὶςτὸς γεννήθη-

κε στὶς 25 Δεκεμβρίου. Δὲν ἀποκλείεται κάποιος κάποιας μορφῆς συσχετισμὸς με τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἡμέρα αὐτὴ συμπίπτει με την ειδωλολατρικὴ γιορτὴ, την ἀφιερωμένη στὸν θεὸ Μίθρα—Ἡλῖο και ὅτι ὁ Χρὶςτὸς ἀποκαλεῖται και «Ἡλῖος της Δικαιοσύνης».

Απὸ την Δύση μεταφέρθηκε ὁ εορτασμός τῶν Χριστουγέννων και καθιερώθηκε στὸ εορτολόγιο της Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ παρακάμφθηκαν οἱ σχετικές ἀντιδράσεις τῶν συντηρητικῶν («Γογγυσμός ἦν τοῖς πολλοῖς», λέγει ὁ Χρυσόστομος).

Έτσι, στὶς 25 Δεκεμβρίου τοῦ έτους 378 γιορτάσθηκαν στην Κωνσταντινούπολη, με κατάνυξη και μεγαλοπρέπεια τὰ Χριστούγεννα («Μητρόπολις πασῶν τῶν εορτῶν»). Στην Ἀλεξάνδρεια και στην Παλαιστίνη τὰ Χριστούγεννα καθιερώθηκαν τὸν 5ο αἰῶνα.

Ἀνεξάρτητα ἀπὸ την ἀκριβὴ ἡμερομηνία της γεννήσεως, τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου ἔφερε στη γῆ τὸν Θεὸ—Ἀνθρώπου Χρὶστὸ, σὰν ἀναγκαιότητα τοῦ ἀνθρώπου νὰ προσαρμόσει τὴ ζωή του στην ἀληθινὴ βιοθεωρία και σὲ ὀρθολογικά και δεοντολογικά πρότυπα.

Ἡ ἐνσάρκωσις Του στὸ ταπεινὸ περιβάλλον της φάτνης, ἡ διδασκαλία Του και ὅλο τὸ κύκλωμα της ζωῆς Του στη γῆ, με συνέπεια ὡς τὸν σταυρικὸ θάνατο και την Ἀνάστασι, ἀποτελοῦν αὐτὰ τὰ πρότυπα δεοντολογικοῦ προσανατολισμοῦ της σύγχρονης πανανθρώπινης κοινωνίας, που κατατρώχεται ἀπὸ τὸ ἄγχος, την βία, τὸ αἱματοκύλισμα.

Ἀμποτε τὸ ἀστέρι της γεννήσεως νὰ φωτίσει τὸ νοῦ και την σκέψη τῶν σύγχρονων ἀνθρώπων, για νὰ προσφέρει ὁ καθενας μας την καρδιά του σὰν φάτνη και νὰ δεχθῇ μέσα του την ἀναγέννηση τοῦ Χριστοῦ, την ἀναγέννηση της ἀγάπης, που Ἐκεῖνος ἐδίδαξε, της ἐλπίδας, της αἰσιοδοξίας, για ἓνα μέλλον καλύτερο, που θὰ τὸ χαρακτηρίσει «ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΟΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΜΑΣ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΒΡΕΦΟΣ

«Κύριε, Κύριε, πότε θα στερέψη
των αιμάτων, άχ! αυτός ο ποταμός!
πληγωμένος σέρνεται κι η σκηνή
της καρδιάς άταρτασμένος κι ο παλμός.

Πρός τ' άδύτητα τόσα μάτια άνηφομένα,
πρός τη γής κατεδαμμένα αισιολά,
κλάματα, λυγμοί δοντοί, κανένα
που, άχειλάκι, θαρομένο νά γελά!

Κύριε, Κύριε, την όφρανα συλλογίσου
των μικρών τίς τραγωδίες, τίς συμφορές,
τά παιδάκια, που άλλότες μαζί σου,
τάδελες, άχραντες ψυχούλες ιουφερές!

Τώρα, Κύριε, ή γέννησί σου ή δοξαμένη
κάμε τη φωνή να ακοιπήσει όλων αυτών.
Τό άνταπερό σου φως, νά το, προδίδει
μέσ στα σκοτάδια των καπνών και των θρονών».

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Τί θέλω, μ' ερωτάς, γά μου χαρίσεις
μικρούλα μου; Μά τόσα άγαπά,
που είναι φάρος ή χειροκλήσεις
άν δώσεις όλα, όλα θά σου πώ.

Θέλω τά κασιανά σου τά ματάκια,
θέλω τά ξεπλέκα σου τά μαλλιά,
θέλω τά γελαστά σου τά χελάκια,
θέλω την άπαλή σου άγκαλιά.

Θέλω... Μά τί; κακίονεις; Στάσου,
τί κλαίς; Έτσι σού ελπια, χωράς.
Γέλασε πάλι, γέλα σά ουσία σου
αυτό τó δώρο μόνο σου ζητώ.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

σε μία άόριστη άπάντησι ότι θά άντιμετωπισθί το θέμα αυτό στο μέλλον.

Τό περιστατικό αυτό είναι ένδεικτικό των διαθέσεων της 'Αλβανίας γιά «άνοιγμα» κλπ. και βοηθάει και τους πύ δισποιστους να θγάλουν τά άνάλογα συμπεράσματα. Γιατί, όταν ζητάμε έμεις οι ξενητεμένοι Βορειοηπειρώτες να έπισκεφθούμε τους δικούς μας οι 'Αλβανικές 'Αρχές μας τό άρνούνται άπρόκαλπτα, με τόν ίσχυρισμό ότι έμεις είμαστε έπικίνδυνοι, γιατί πάμε να ξεσηκώσουμε τά μυαλά των δικών μας σέ όρος της 'Αλβανίας.

Γιά άνθρώπους όμως, που κατόγονται από άλλα μέρη της 'Ελλάδος, άνθρώπους καλοπροαίρετους, που ένδιαφέρουνται να έχουν μία προσωπική έμπειρία από την ζωή της 'Αλβανίας και φυσικά και γιά την ζωή των 'Ελλήνων που ζούν εκεί, οι 'Αλβανικές 'Αρχές, ποιά συγκεκριμένη δικαιολογία μπορούν να θρούν γιά την άρνησί τους να έπιτρέψουν σ' αυτούς τους άνθρώπους να έπισκεφθουν την 'Αλβανία;...

ΑΛΒΑΝΟΣ ΚΑΤΕΦΥΓΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — 'Αλβανός από την περιοχή 'Αργυρόκαστρο, ήλικίας 40 χρόνων, Μουσταμάνος τó θρήσκευμα, πέρασε κρυφά, τά άλβανικά σύνορα, και μετά από πολλές περιπέτειες, έφθασε στο παραμεθόριο χωριό Σηρόβατο Πρωγινίου.

Έκει, ό 'Αλβανός παρεδόθη στις έλληνικές αρχές, ζητήσας πολιτικό άσυλο.

Τό όνομα τού 'Αλβανού φυγάδος δεν έγνώσθη.

ΑΥΛΟΙ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΝΑ

Της ΝΑΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

Ο ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΣ

Ήρθε στο γραφείο μου σκυφτός άμύλητος. Τόν είδα και δεν τόν γνώρισα. Χρόνια μαζί στο ίδιο δωμάτιο είχαμε ένα είδος ψυχικής επικοινωνίας. Πένοντας τó καρδιά μου στά διαλέμματα, άρχίζαμε την κουβέντα μας γιά τά σχέδια και τίς επιδιώξεις της ζωής. Πόσες φορές δεν γελοiosa με τούς ταξιδιωτικούς του χάρτες και τά σχέδια που έφτιαχνε στά άθια χαρτιά.

— Νά, έχει στόν Ειρηνικό όκεανό, μου έλεγε, είναι τó νησί τζαμάικα. Μικρό, πρωτόγονο, πνευμένο στους φοιτικές και ό άνθρώποι άθδοι, σού χαμογελουν χωρίς συμφορά. Και ό νόχτες ζεστές, είδυλλιακές, με χαβάγες και έλευστιακές καλλονές.

Ο φίλος μου, δεν άς έπα, είναι γεροντοπαλιόκαρο. Δεν μπόρεσε καμιά γυναίκα γά τόν συγκινήσει τόσα χρόνια. Κι αυτό, γιατί όνειρευόταν πώς ή τέλεια γυναίκα τού δεν περιμένει: μ' άγάπη, ζει κάπου μακριά, στά έξωτικά νησιά.

Ο Γιάννης κάθισε άμύλητος, παρήγγειλε ένα καφέ και με κόνταξε άφρημένα, με σταυρωμένα τά χέρια. Ούτε γέλια ούτε άστεια, όπως άλλότες. Τόν κόνταζε κι εγώ. Είχε γεράσει ξαφνικά. Τά άσπρα του μαλλιά σκέπαζαν ένα πρόσωπο, πού ό χρόνος είχε άφήσει τά σημάδια του.

— Λοιπόν, Γιάννη, πές μου, τó έκανες τó ταξίδι σου στο Νησί των Όνειρων;

— Προχθές ήρθα, μου έλεγε. Σού έφερα κι αυτό τó θωράκι. Ένα φυλακτό με κάτι περίεργα σχήματα. Είναι τó γούρι τού νησιού, μου έλεγε. Φέρνει καλή τύχη.

— Λοιπόν, πώς πέρασες; — Πολύ ώρα. Όλα γίναν όπως τά φανταζόμουν. Οι κοπέλες με όποδέθηκαν με γιρλάντες. Σε καμιά όμως δεν έδωσα την καρδιά μου. Οι γέροι ήπιαν μαζί μου τó μαγικό δυνατό ρομύ τού χωριού, φτιαγμένο από όβανα και φάγαμε μέσα σέ τεράστιες άχβάδες φαγητά ξωτικά. Όλα πραγματοποιήθηκαν. Όμως, αυτό είναι τó όραμα μου. Τόσα χρόνια μαζί στο ίδιο γραφείο, περιμέναμε τή σύνταξη γιά να χαρούμε... Άλλά, φίλη μου, ή χαρά, ή εύτυχία βρίσεται στην καθημερινότητα.

«Νάξερεις, πόσες φορές νοστάλγησα τó διάλειμμα με τó κουλούρι, τó καρδέκι που μες πρόσφερε με τó χαμόγελο και τó καλαμπούρι, ό καφετζής. Ή κάρτα, πού με τόσα καρδιοχτύπια έπρεπε να χτυπηθεί στίς 8 και στίς 21)2 τó μεσημέρι. Άχ, αυτά τά νεύρα, πόση έκτόνωση μου δίγαν. Τώρα με πούν να γερνιάζω. Γυναίκα, παιδιά δεν έχω στο σπίτι. Και κάτι σπουδαίο, φίλη μου, και σημαντικό. Τότε είχα τά νιάτα, την έλπίδα. Τώρα πιά γέρασα. Άκόμη και έλεύους πού με άδύνησαν και μου έκαναν κακό, πιστέψι με, τούς συγχώρεσα και τούς θυμάμαι πάντα με νοσταλγία. Ή ήρεμη συνείδηση, φίλη μου, είναι πο-

λύ σπουδαίο έπίτευγμα...

«Τό Νησί των Όνειρων τó είδα. Τώρα θά σταυρώσω τά χέρια και θά περιμένω τó τέλος.

— Μά, έχι, φίλε μου, διαμαρτυρήματα. Ή ζωή έχει κι άλλες συγκινήσεις. Γράφου σέ φυσιολατρικούς συλλόγους, σέ κάτι άλλο δημιουργικό. Γράψε κάτι.

— Μά νομίζεις ότι όλοι έχουμε τó χάρισμα να γράφουμε άγαπητή μου; Αυτό είναι ταλέντο!

— Όρα, τότε, έγώ, σέ καλό δύο φορές την εβδομάδα γιά σάκι στο σπίτι μου. Έπίσης, σού συνιστώ γ αγοράσεις με τó έφ' άπαξ, τó αυτοκίνητο πού όνειρευόσουν χρόνια.

— Ά, όλα κι όλα, διαμαρτυρήθηκε. Έγώ είπα ότι θαρότηκα, έχι όμως έπιδεν άγαπού τή ζωή μου! Άς λείπει. Θά παίρνω ταξί... Έσύ, με ρώτησε, έχεις κάτι καινούργιο γά μου πές. Κάποια γεύση εύτυχίας;

— Πάε. Νά, πλησιάζουν Χριστούγεννα. Θά πάρω, λοιπόν, την κανονική μου άδεια και στίς 16 Δεκεμβρίου τόν 13ο μισθό. Και μετά τó πρωί, θά καθίσαστε και ό δυό στο καφεείο σκι συνταξιούχοι με τó καρδέκι και την έφημερίδα. Γιατί με την κακοκαιρία αυτή, άποκλείεται να κάνω κάποιο ταξίδι.

Άντε, λοιπόν. Καλές γιορτές, χαρούμενα Χριστούγεννα κι ένα Κανονικό Χρόνο γεμάτο χαρά, εύτυχία, άγάπη.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Τό Δ.Σ. της Ένώσεως Δελθινιωτών Β. Ήπειρου, έτέλεσε την 11η Δεκεμβρίου 1977, τó καθιερωμένο έντίσιον μνημόσυον των Βορειοηπειρωτών. Έπ' εύκαιρία, ό Άντιπρόεδρος της Ένώσεως Κ. Νικηφόρος Δρόσος έξέφωνε την άκόλουθον έπίκαιρον λόγον.

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον της Ένώσεώς μας έκπληροί και πάλιν τó καθήκον του, συμφώνως προς την από έτών άπόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

Ότω εδρασίμεθα εις τόν Ιερόν αυτών χώρον διά να δηγθώμεν προς τόν Ήψον Θεόν μας, τόν Θεόν των Όρθόδοξων Έλλήνων, να αναπαύση τας ψυχάς των ήρωικών τέκνων της Φυλής μας, τά όποια έπεσαν εις τά πεδία της τιμής κατά τούς άγώνας διά την έλευθερίαν της μαρτυρικής Βορείου Ήπειρου.

Έπίσης διά να έκπληρώσωμεν τó ύστατον καθήκον προς όλους τούς νεκρούς μας των τελευταίων έτών, ό όποιοι δεν έτυχον των έπιθαλασίων εύχών της Έκκλησίας μας, λόγω της καταργήσεως της θρησκείας υπό τού μισαρού τυράννου της Ιζμειράκης πατρίδος μας.

Και τó μέν θρησκευτικόν μέρος των όποχρώσεών μας, άγαπητοί συμπατριώται, έκπληρωθεί: διά της σεμνής ταύτης τελετής, διά τών εύχών τας όποιας άνέπτυξεν ό αιδεσιμώτατος και διά των ίδιων μας προσευχών.

Νομίζω όμως ότι ταύτα δεν άρκούν. Είναι καιρός πλέον, προς ίκανοποίησιν των ψυχών των ήρωικών νεκρών μας, όλων των νεκρών μας, να άντικρύσωμεν κατά πρόσωπον την πραγματικότητα, όσον σκληρά και πικρά και άν είναι αυτή!

Οόδεis έξ ήμών από τού πρώτου, τού Άρχηγού, μέχρι τού τελευταίου Βορειοηπειρώτου, οόδεis άπολύτως κάμει: τήμερον αυτό, τó όποιον άλλότε έθεωρετο ως Ιερά ύποχρέωσις μας!

Τά πάντα έχει κατακλύσει ό ευδαμονισμός, ό κοσμοπολιτισμός, ή καλοπέρασις και σγεδν άποφείγμεν να λέγωμεν ότι είμεθα Βορειοηπειρώται. Μάς έχει καταλάβει καταστρεπτική νάρκη και δεν θέλομεν να ίδωμεν την πραγματικότητα.

Είναι δέ πραγματικότητα ότι ήμεis καλοπερνάμε, κατά τó δυνατόν, έδώ εις την έλευθεράν πατρίδα, ένδο ό άτυχής συμπατριώται μας, ό σκλάβοι κατά την έποχην της άτομι-

Αιωνία αυτών ή μνήμη.

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΔΡΟΣΟΣ

Άναμνήσεις και προσδοκίες

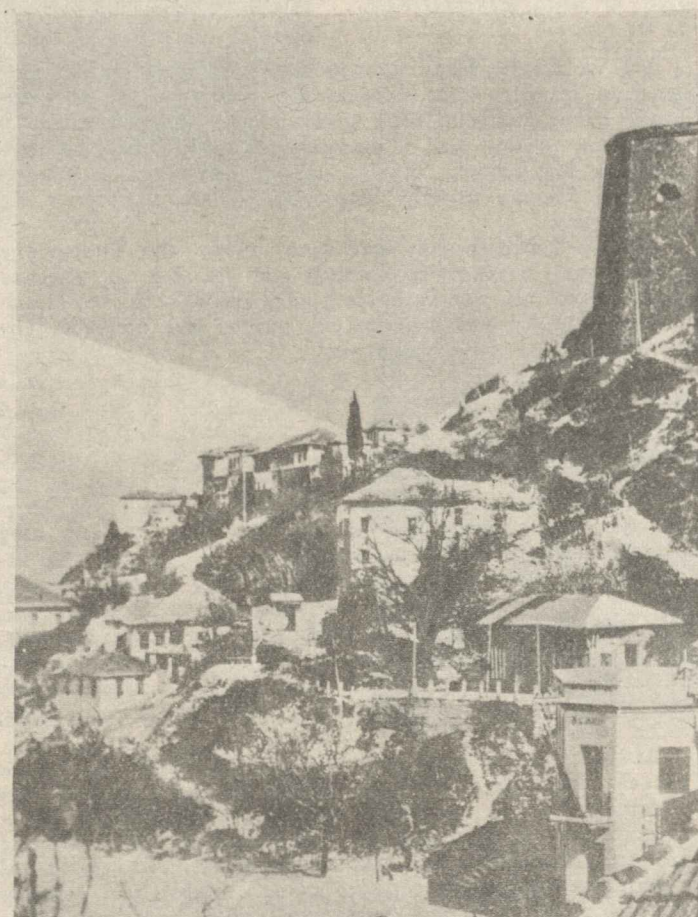
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ 1940 σιτò έλεύθερο Έλληνικό Άργυρόκαστρο

Ποτέ άλλοτε στή ζωή μου δεν έώρτασα τόσο χαρούμενα Χριστούγεννα, όσο τά Χριστούγεννα τού έτους 1940, στο άπελευθερωμένο πιά Άργυρόκαστρο. Τόσες άλλες φορές θά είχα γιορτάσει στους κυριώτερους σταθμούς της ζωής μου, υπό τó κράτος διαφόρων και αντίθετων πολλάκις ψυχολογικών συναισθημάτων. Όμως, τά Χριστούγεννα πού έώρτασα στο Άργυρόκαστρο μέσα στόν πολεμικό όργανισμό και μέσα στο άνέκφραστο με άνθρώπινα λόγια ψυχικό κλίμα πού είχε δημιουργήσει ή άπελευθερώσις μας, σπάθηκαν τά ωραιότερα και ιδανικότερα Χριστούγεννα της ζωής μου.

Γύρω μου θριαμβευτάι Έλληνες άξιωματικοί και στρατιώται, με τά πρόσωπά τους φωτισμένα από τά πρόσχαρη χαμόγελα της νίκης και της χαράς και δίπλα μου συμπatriώται πού άκτινοβολούσαν από την μεγαλύτερη εύτυχία πού γνώρισαν και έζησαν ποτέ στή ζωή τους. Τό ίερό σύμβολο της άθάνατης Έλλάδος μας, ή Γαλανόλευκη, περίφανεη και άνάλαφρη στά παινιδισμάτα της, σκόρπιζε τίς άνταγινείες της πάνας στο Κάστρο της άρχοντοπούλας Άργύρας και στήν θρυλική πόλη, πού ό θρύλος την τοποθετεί σέ πολύ παρωχημένους προχριστιανικούς αιώνας.

Κτισμένο τó Άργυρόκαστρο με τά άρχοντικά του σπύτιο πάνω στο πεντάλοφο πανόραμό του και λουσμένο στά όλοφώτεινα άντιφειγγίματα τού χειμώνα ήλιου, φαντάζει πανώριο μέσα στή γύρω του φύση, σάν έξωτική όμορφια. Οι κακοτράχηλες έδαφικές του άνωμαλίες, τά στενωπόκακα με τά πανάρχα καλντήρια και τά πελώρια άρχοντόσπιτα με την πρωτόγονη άρχιτεκτονική τους, ύστερα από τó μεγάλο γεγονός της έμφανίσεως μας άπελευθερώσεως, μάς φαίνονται όλα σάν μαγεμένα. Τά έχει όμορφηνει όλο ή γοητεία τού ήλιου της λευτεριάς ή τόσο άπροσδόκητα πού μάς έπισκεφθηκε πριν από δύο έβδομάδες. Είναι ή άρχή τού χειμώνας, τού δυνατόν και σκληρού χειμώνα τού έτους 1940, αλλά στίς καρδιές μας βασιλεύει ή άνοιξίς της λευτεριάς, με τά άσπασμάρτα σκρίτηματα και τά άλληλουσία της. Μέσα σέ ένα τέτοιο φωτεινόχρυσο ψυχικό πλαίσιο μάς βρήκαν τά Χριστούγεννα τού 1940. Πιστοί μέχρι φανατισμού στήν πανόραμη Έλληνορθόδοξη παράδοσί μας, την παρονομή ψάλασε τις Όρες, κινιζόμενοι μέσα σέ γλυκερές όραματισμούς των ψαλμών και των προφητειών που άλλότε είχαν έξαγγείλει τó πλήρωμα της μεγαλύτερης προσδοκίας των λαών, την Γέννησι τού Θεανθρώπου. Και μεταστρωμένοι από τούς ύμνους της Βυζαντινής μας Ήμολογίας, πού προσπαθεί από τά βάθη των αιώνων, μέσα σέ πινοδικά μέτρα και ρυθμούς και ύποβλητικές μελωδίες, να πίσθη τó μυστήριο της Θείας Οικονομίας, σάν να ζούσαμε μέσα σέ μία ζωντανή και άπτή πραγματικότητα. Είναι ή παραμονή των Χριστουγέννων, ή ψυχολογική παρασκευή γιά τήν ύποδοχή της Μεγάλης Ημέρας, πού θά δώση νόημα και σκόπη στήν παγκόσμια ιστορία.

Ψάλλτες και άναγνώστες είναι άξιωματικοί και στρατιώται πού μαζί με χωροφύλακες και στρατιωτικούς ύπαλλήλους της Στρατιωτικής Διοικήσεως, αύτοσχεδιάζον άφαστες άθηναικές χορωδίες. Οι μεγάλοι πρεσβύτεροι και μεγαλόηθοι ύμολογούν στά στόματα τους παίρνουν ένα τόνο θριαμβικό, άνάλογο με τó ψυχικό κλίμα πού έχουν δημιουργήσει οι άλλεπαλλήλοι έλληνοί θριαμβοί. Οι άνδρειοί μας έλεύθεροι άδελφοί καθαρμένοι και έαγνισμένοι από τίς κακοτυχίες τού πόλεμου και κυκλόμενοι από γλυκύτερες άναμνήσεις οικογενειακές, τραγουδούν τόν Μεγάλο Λαυτή, τόν Άρχοντα της Ειρήνης τόν Πατέρα τού μέλλοντος αιώνας πού με την διδασκαλία και την ύποδειγματική ζωή του, όραματίσθηκε να όρθώση την πνευματική έλευθερία τού άνθρώπου σέ σύνθημα της καινούργιας ανθρωπότητας. Και έμεις, οι χθεσίοι σκλάβοι, άναβαπτιζόμενοι και τωναμένοι μέσα στή δίπλη μυσταγονία της χαράς τού άπροδόκητου λυτρωμού μας, όπολαμβάνομεν με όλα τά μόρια της ψυχής μας, τού Μυστικού Λίκου της Βηθεζμ τó βαθύ μυστηριακό νόημα και διάγραμμα.

Στιγμές άπερίγραπτες θρησκευτικής και ψυχικής άνατάσεως πού κορυφώθηκαν την επαύριον μέσα στο μυστικόπαρτο περιβάλλον τού Μητροπολιτικού Ναού μας. Στο ύποβλητικό μισοσκόταδό του, τó καθιστούν πιά έντονο οι τελευταίες ώρες της νύχτας, και μέσα σέ ό ήμίφως πού σκόρπουν οι κανδήλες και τά κεριά τού προσεχόμενου πλήθους των στρατιωτών και των πολιτών, νομίζουμε πως βρισκόμαστε στήν Βηθεζμ και στο φτωχικό της Λίκου, όπου ό Θεός έγινε Άνθρωπος γιά μάς και γιά την πνευματική και ήθική άνύψωσις μας.

Τά κάθε φωτάκι με την άναλαμπή του μάς φαίνονται σάν τó θρυλικό άστρο, πού είχε όδηγησει τούς μάγους στο Ιερότερο προσκήνιο των αιώνων. Ο άγγελικός ύμνος της ειρήνης έχύνονταν μεθυστικός από στόματα άνθρώπων, πού μάς φαίνονται σάν ένσπρεκωμένες άγγελικές ύπάρξεις. Τά ίερά πρόσωπα των ποιμένων, της Πάναγνης Μητέρας και τού Μύστωρος Ίωσήφ, τά θλέαμε ζωντανά μέσα σά πρόσωπα των εύλαβικών προσκυνητών πού με εύλάβεια και με κατάνυξι παρακολουθούσαν την πενήνη άναπαύσεως της άρρητης έκείνης μυσταγωγίας.

Μέσα σέ ένα βραχύ χρονικό διάστημα, συνθλίβονται οι περασμένοι αιώνας και μάς φέρνουν με τά φτερά της φαντασίας στήν κοσμοιστορική στιγμή, πού θά διχάση την αιωνιότητα στά δύο της σκέλη, σέ ένα πού θυδίζει την άρχή του σά θαμνόφωτα τού παρελθόντος, και σέ άλλο, πού τó τέρας του χάνεται στά όόρτα βάθη τού άτελείωτου μέλλοντος. Με την καρδιά και με τόν νού μας βρισκόμεθα τόσο κοντά στήν υπέρθεσια στιγμή και σκηνή, πού τελεσιουργήθηκε τó μυστήριο της Θείας βουλής και οικονομίας. Είχαμε γιορτάσει και άλλότε την μεγάλη αυτή Χριστιανική Γιορτή, την Μητρόπολι των Εορτών, όπως την άποκαλεί ό Ιερός Χρυσόστομος. Την είχαμε γιορτάσει σά τώ χλωρά παιδικό μας χρόνο μέσα σέ ένα στοργικό οικογενειακό περιβάλλον, με πρόσωπα προσφιλή, πού άλλα νεκρά τώρα ζούν μονάχα στήν μνήμη μας, και άλλα ζωντανά άκόμα, κυλούν έναγώνια τώρα την σίσυφεια πέτρα της σκλαβιάς. Την είχαμε ζήσει σά φοιτητικά μας χρόνια τά καλύτερα της ζωής μας, στήν άδέχαστη Χάλη, την φωτεινή αυτή γενέτειρα της πνευματικής γέννας μας σέ μία καινούργια ζωή, μαζί με πρόσωπα όμήλικα, πού κοινά ή-

δεώδη και κοινοί παλμοί μάς συνδέσαν διά τούς αιώνας με χρυσούς δεσμούς μιάς άμεταμέλητης φιλίας. Την είχαμε γιορτάσει την γιορτή αυτή έπί τριάντα συνεχή χρόνια και μέσα σέ έναν κυκεώνα έλπίδων και της στυγνής πραγματικότητας της σκλαβιάς, μέσα σέ ένα ψυχικό χαροπάλεμα των έθνικών μας πόθων και της στυγνής πραγματικότητας της σκλαβιάς μέσα σέ μία τρικυμία στοχασμών, πού άνάτράζαν θανόσιμα την ψυχή μας.

Άλλοιότιμα μάς φαίνονται τά Χριστούγεννα τού 1940 μέσα σά άπελευθερωμένο πιά Άργυρόκαστρο. Ήταν πιά συνειδητά, πιά γοητευτικά, πιά πραγματικά. Ή θρυλική ειδυλλιακή ιστορία τού Σηπλαιού της Βηθεζμ πού τόσες φορές την είχαμε διάδοχη άκούσει, έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις σέ έκτασι, σέ περιεχόμενο και σέ νόημα. Την νοιώθαμε πιά μεγεθυμένη, πιά έξωραισμένη, πιά μυστηριακή, ντυμένη με τούς άρχοντοφάντους πέλους μιας παλλόμενης θρησκευτικής φαντασίας και με τίς βασιλικές πορφύρες μιάς άνέπιπτης ψυχικής εύφορίας. Σάν να ζούσαμε σά γαλανά έπουράνια σάν σέ μία φωτοχυσία άπέραντης άνοιξεως, όπου τά κελαϊδίσματα των πουλιών, τά άρώματα των λουλουδιών και οι μυστηριακοί τόνοι της άψυχης και της έμψυχης φύσεως, συνθέτουν την γοητευτικότερη γήνην και ούράνια μελωδία.

Ο άρρητος ψυχικός παράγων, λουσμένος και τωναμένος από τούς υπερούσιους χυμούς της λευτεριάς, έχει ύφάνει ψυχικά άναγολίσματα, όπου έλπίδες και όραματισμοί, φόβοι και λύπες, πίστις και Πατρίς και λευτεριά, έχουν ύποστη την θειότερη άνάκρσι τους. Μέσα στήν άτμόσφαιρα τού λυτρωμού μας την διαποτισμένη με τούς γλυκασμούς μιάς ζωντανής πίστωσης, όλα φαίνονται και ήταν ώρα, γοητευτικά και μεθυστικά. Ή σκλαβία, τó θλιβερό πέραςμά της, άσχημίζει και τó πιά όμορφα πράγματα, πού δόθηκαν σάν κλήρος και άντιστάθμισμα στήν έναγώνια έπίγεια ανθρωπινή ζωή. Είναι ή σκουριά και τó δηλητήριο, πού σκότεινε και την μεγαλύτερη ανθρωπινή εύτυχία.

Κάποτε είχε τελειώσει και ή Λειτουργία. Τά Πινδορικά άνακρόσματα τού Ποιητού των Καταβασιών και των άλλων έκκλησιαστικών ύμνων, είχαν τελεσιουργήσει την μυστική ψυχική άθροσί μας. Από τά βάθη της ψυχής μας είχαμε δόξολογήσει τόν Γεννηθέντα σέ όόλου μορφήν Θεόν. Είχαμε προήπανήσει με τούς εύλαβικούς ένθουσιασμούς της άναγεννημένης ψυχής μας Έκείνον, πού από τά γαλανά έπουράνια κατέβηκε σάν άγγελόφορος της μεγάλης βουλής τού αιώνιου. Και από την γήν πού πόνου και της σκλαβιάς είχαμε ύψωθεί στά όλύμπια ψηλάματα της Θείας μεγαλοσύνης. Ο Άρχων της Ειρήνης, ό Πατήρ τού μέλλοντος αιώνας, είχε γεννηθί πιά σά άδύτα των καθαρμένων καρδιών μας και άκτινοβολούσε με βεική μεγαλοπρέπεια, σάν Ήλιος της δικαιοσύνης. Είχαμε γιορτάσει τά πραγματικά Χριστούγεννά μας. Τά Χριστούγεννα τού 1940 μέσα σά άπελευθερωμένο Άργυρόκαστρο.

Ο Σείς Νεκροί και ζωντανοί λεβέντες της σύγχρονης Έλλάδος μας, πού ή άπτερως Νίκη σάς τύλιξε μέσα σά φωτεινά πλαίσια άμάραντου φωτισμένου από τόν παρόν και γιά τούς αιώνας, πόσο σάς είμεθα εύνώμονες έμεις οι Βορειοηπειρώτες γιά τά άδέχαστα αυτά Χριστούγεννα. Τι και εάν τά έφρετινα Χριστούγεννά μας, θά τó γιορτάσουμε πάλι μέσα στους κοημούς και τίς στέρσεις της προσοργιάς και μιάς φρικτής νοσταλγίας; Τι και εάν ή άπουσία των προσφίλων μας προσώπων και τά άνεκδήγητα παθήματά των, μετουσιώνονται σέ μάς σέ άδυομέτρητο νόνο και θρήνο; Άναθυμούμενοι τά Χριστούγεννα έκείνα πού Σείς μάς χάρισε και έστολίστηκε με την παρουσία σας τά ζούμε με την βεβαίη προσδοκία, πώς θά τά έαναγιورتάσουμε και πάλι μαζί σας, στήν έλεύθερη γιά πάντα Βόρειο Ήπειρό μας.

+ Ο Άργυροκάστρον ΠΑΝΤΕΛΕΜΩΝ

Αί ήθικαι δυνάμεις της ζωής

Η ΘΕΛΗΣΙΣ ΚΑΙ Η ΑΙΣΙΟΔΟΣΙΑ

Η θέλησις και η αισιοδοξία είναι αι δύο από τους κυριωτέρους παύοντες της πραγματοποιήσεως των επιδιώξεων του ατόμου και αποτελούν τα φυσικά επανόλουθα της θαυμάσιας πίστεως του ανθρώπου επί των ιδανικών της ζωής του.

Όλοι οι σοφοί, οι πνευματικοί και ήθικοι ήγείται και οι δημιουργοί των μεγάλων και ακαταλύτων έργων της ανθρωπότητας διανοίας, όλοι οι έμπνευστοι — επιστήμονες και έφευρετάι, που έχουν να παρουσιάσουν οι αιώνες και που διέθεσαν ολόκληρη την ύπαρξιν των διά των εκπαιδευτικών, την εξέλιξιν και την πρόοδον της ζωής επί του κόσμου τούτου, όλοι ενσπένοντο από μίαν θαύταιαν, έντατον πίστιν, προς την μεγάλην έκεινην « ε δ ε α ν » που ήκολούθησαν, είτε ήθικην, είτε θρησκευτικήν, είτε επιστημονικήν, είτε κοινωνικήν και κατωφύσαν να φθάσουν εις την πραγματοποιήσιν της και ήμεγαλοδύναμιν, με την πολυπράν και άποφασιστικήν θέλησιν των, την όποian συνόδευσ πάντοτε, ένα άκαταδάκτυλον θάρρος και μία ακούραστη αισιοδοξία.

Πόσα, άλλωθς, μεγαλουργήματα της ανθρωπότητος διανοήσεως, πόσα μεγαλόπνευστοι ιδέαι, που έκλειναν μέσα των φωτεινήν την σφρίαν και την αλήθειαν, πόσα πράξεις ύψηλαι και σημαντικαί δια την εξυπηρέτησιν της ανθρωπότητος, πόσα μεγάλα διδάγματα και πόσα μεγαλειώδεις ανθρώπινα προστάθαια, δέ θα ήτο δυνατόν να παραδοθούν εις την ζωήν, θά έβρισαν και θά έχθονταν, αν οι μεγάλοι έκεινοι άνδρες, οι έμπνευσται και ήμωται, οι δραματισται και δημιουργοί, δέν διέθετον, εις όλην των την ζωήν, την θ ε λ η σ ι ν και την α ι σ ι ο δ ο ξ ι α ν, που ήσαν άποτέλεσμα και άπόρροια της θαυμάσιας πίστεώς των εις τον άνθρωπον έκείνον σκοπόν, τον όποτον έταξαν ως κυρίαν άποστολήν της υπάρξεώς των.

Η θέλησις, που φέρεται την άποφασιστικότητα και το θάρρος και η αισιοδοξία, που αποδίδει ο στοργικός έμπνευστης και παρακολουθητής της κάθε προσπάθειας, ύπηρεζαν οι πολύτιμοι έκεινοι δυνάμεις, ατινεις με έπιμονήν τους ώδιγγησαν, σταθερώτερα, προς τα περιφανή άποτέλεσματα της δράσεώς των και προς τας μοναδικάς πραγματοποιήσεις των ιδανικών των.

Η θ ε λ η σ ι ς, ως ανθρωπινή δύναμις απέτελεσε πάντοτε άνεκτικέμονον έρευνήν και μελέτην, της επιστήμης και της πρακτικής. Διότι άνέκαθεν ενεφανίσθη τόσο δυναμική και δημιουργική, ώστε, με τα άποτέλεσματα της ένεργείας και της δράσεώς της, εξέλιχθη εις αληθινόν δημιουργόν έργων μεγάλων, έργων παροιόντων με έκείνα, που παρέρχονταν εις τον κόσμον η θεα δημιουργία.

Η επιστήμη, η όποια έδόξασε τα συμπεράσματα της μελέτης της επί της επιστημονικής άντιλήψεως και των πραγματικών δεδομένων του καθ' ήμέραν όντος, κατέληξε εις το όμόγνημον συμπέρασμα ότι: ο άνθρωπος, δια της βελήσεώς του, εξέλισσεται: εις φορέα και χειριστή άκαταγκνήστου δυνάμεως, που, όταν άπορρέει και από την έσωτερικήν πίστιν του προς την ιδέαν της δημιουργίας και συνόδεύεται με τας εύγενεις παρορμήσεις της, γίνετα: και η δύναμις της έμπνεύσεως και της ένεργείας, η όποια και τον οδηγεί προς τας καταπληκτικές πραγματοποιήσεις της ανθρωπότητος δράσεως.

Όλα τα μεγάλα έργα, που έπραγματοποίησε και έπιδει-

κνύει η ζωή, έκτελεσθέντα με την έμπνευσιν και την θέλησιν, διαλάλουν την μεγάλην και άποδοτικήν δύναμιν, που περικλείει η πραγματική θέλησις της ζωής του ανθρώπου.

Η δύναμις αυτή της δημιουργικής ένεργητικότητος, άπορρέει και κατευθύνεται από τον άνθρωπον νοο και την σκέψιν. Από την έπιμόνως συγκεντρωμένην σκέψιν πείριξ ένός σκοπού και ένός έργου. Την αλήθειαν αυτήν την έγκυρποποιεί η άπάντησις, την όποian έδωκεν ο διάσημος Νεύτων, όταν ήρωτήθη, που όρεβόλονται αι μεγάλαί άνακαλύψεις του: « Έκαμια — ειπε — τας τόσας άνακαλύψεις, γιατί τας είχα πάντοτε μέσα στο μυαλό μου ».

Διά να άποβή όμως καρποφόρος και δημιουργική η ανθρωπινή θέλησις, είναι σκόπιμον και αναγκαίον να παρακολουθώμεν έκείνους τους κανόνες, που έχει καθορίσει η λογική: η γνώσις και η ένεργητικότητα όλων έκείνων των μεγάλων δημιουργών, ατινεις, με την ζωήν και με τα έργα των, έδωκαν μορφήν, περιεχόμενον και ύπόστασιν εις την θέλησιν.

Διά να ένθαρρύνωμεν και ήμεεις αυτήν την έσωτερικήν δύναμιν του ψυχικού όργανισμού μας και δια να γίνωμεν δημιουργικοί εις τας επιδιώξεις μας, επιβάλλεται: να διαβήτωμεν, εύχερώς και άδιστακτως, παντού και πάντοτε, την παραβίασιν των άποφασιστικών! Ο ι δ ι σ τ α κ τ ι κ α ι έ ν α κ α ι ά ν α π ο φ α σ ι σ τ ο ι ε ι ν α ι και έ κ ε ι ν ο ι π ο υ ό δ η γ ο υ ν τ ο υ ς ε α υ τ ο υ ς τ ω ν π ρ ό ς τ ο ν δ ρ ό μ ο ν τ η ς ε α π ο τ υ χ ι α ς και τ ο υ μ α ρ α σ μ ο υ.

Όταν άρπώνται έλευθεροί, δια να έπιεδύνουν εις τας έκάστοτε άποφάσεις και ένεργείας μας, οι νόμοι της λογικής και δέν προσπαθώμεν να τους άγνοώμεν και να τους διαφεύγωμεν, τότε, μόνον στερεώνεται η δύναμις της θελήσεως, η όποια και πειθαρχούσα εις τους κανόνες αυτούς, προχωρεί με σταθερότητα και θεατικότητα μεγαλύτέραν, προς την δημιουργίαν! Ο περίφημος θεολόγος « Έμμερσον, χαρακτηριτικά μας την παρουσίασιν όταν διεκήρυσσε ότι: « η δύναμις της θελήσεως δέν είναι ο χρυσός, αλλά έκείνο που φέρε: εις τον άνθρωπον τον χρυσόν δέν είναι η δόξα, αλλά έκείνο που φέρε: την δόξαν ».

Δέν μας άρκει, όμως, μόνη η άποφασιστικότητα, αλλά πρέπει εις κάθε άρνητικήν παρέμβασιν της ζωής, έναντι: των προσπαθειών, που άνελάμβαν να πραγματοποιήσωμεν, να ύπερπηρώμεν, με έπιμονήν και άνοχην, έλας τας δυσκολίας και τας άντιδράσεις που μας παρουσιάζονται. Δι' αυτό και καθίσταται: περισσότερο άπαραίτητος η γνώσις και η άσκησις, η όποια, κατά τον Δημόκριτον, συντέλεσε, περισσότερο από την φύσιν, δια να γίνουν πληρέστερα και άρτιώτερα τα περισσότερα όντα.

Η γνώσις και η άσκησις είναι: έκείνη, που φέρουν εις τον άνθρωπον την « εὐδαιμονίαν » πείραν και τον καθοδηγούν εις το να κατευθύνει και να ρυθμίζει, επί της όδου: των κανόνων της λογικής, την έσωτερικήν του δύναμιν και να την καθιστά ένεργητικήν και δημιουργικήν.

Και η α ι σ ι ο δ ο ξ ι α ; Η αισιοδοξία είναι: το άποτέλεσμα και το συμπέρασμα της θαύταιας και πραγματικής πίστεως, που προπορεύεται: ά-

Του κ. ΔΗΜ. ΑΛΙΜΠΡΑΝΤΗ
'Αντ)δρου Βουλής των Έλλήνων

πο κάθε πραγματικόν αγωνιστήν της ζωής, που έχει τάξει εις την ύπηρεσίαν του σκοπού του, την θέλησιν του. Είναι το όλόχαρο γέννημα της αληθινής πίστεως που συντροφεύει στοργικά, την ανθρωπινήν ψυχήν και εξέλισσεται ο δραματικώτερος έναυστήρις των προσπαθειών και των αγώνων μας.

Διότι, αν εις τον αγώνα της ζωής, οι μόχθοι, αι δυσκολίαι και αι θυσίαι, παρεμβαίνουν, ως άναπόσπαστα καθήμενα παρακολουθήματα και δυσχεραίνουν την ζωήν, αι κακίαι, αι δυστυχίαι και οι πόνοι συνοδεύουν τον άνθρωπον, η παρανόησις, η ιδιοπάθεια και η ειρωνεία συνηθίζουν να παρεμβαίνουν εις το έργον του. Ύπάρχουν, μεσολαβούν και παρεμβαίνουν και οι άκοήνιοι δραματισμοί του άγωνιστού, που πλασιάζουν τον καθήμερινόν μόχθον του και μεταβάλλουν τον αγώνα των εις αγώνα εύγενή, άνώτερον, ώριμον, και τον κάμνουν να μη λησμονη, ότι: ο αισιοδόξος, ο αληθινός: εις τας ιδέας και την πίστιν, οι άποστομένοι εις την άποστολήν των, ν ι κ ο υ ν π ά ν τ ο ς ε και η νίκη των, γέννημα και καρπός του έπιμονού μόχθου έρχεται: και επιβάλλεται, ως νίκη έπαξία και δικαία.

Και αν υπάρχουν και παρεμβαλλονται εις την ζωήν μας, οι εγωισμός, η κακία και η περιφρόνησις, ο π ά ρ χ ε ι κ α ι τ ό ά γ α θ ό ν, η ά γ ά π η και η σ τ ο ρ γ ή, που δυνάμειν να άνανηγήσωμεν μέσα μας και γύρω μας και δέν θα άργήσωμεν να τα συναντήσωμε, να τα κατακτήσωμε και να τα χαρώμεν.

Η αισιοδοξία άνυψώνει: την ζωήν εις τα άνώτερα σπράγματα του ψυχικού πολιτισμού, εις τα όποια ζούν και άνευρίσκονται: όλα τα εύγενέστερα συναισθήματα, αι ώραιότερες εκδηλώσεις του πνεύματος, αι άνώτεραι βαθμίδες των ήγειστέρων άντιλήψεων της ζωής, αι φωτεινότερες άνανηγήσεις των ανθρωπίνων επιδιώξεων! Και ο αισιοδόξος δύναται να καταβάλλη εύχερώς την προσπάθειαν και να προχωρή, προς τον άνώτερον αυτόν κόσμον, με άνοχην, διότι πιστεύει: ότι τον θεληματικόν έσωτερικόν του άνθρωπον, εις τας έσωτερικάς δυνάμεις του έαυτού του. Πιστεύει: εις τα ιδανικά του και εις τους σκοπούς της υπάρξεώς του π ι σ τ ε υ ε ι ε ι ς τ ο μ ε λ λ ο ν. Και βαθίζει, ένεργών και προσπαθών, με ισχυράν την ψυχήν, με ζωηρόν το πνεύμα και με άνανευμένους τας δυνάμεις του έσωτερικού του κόσμου, από την έπιέναν της αισιοδοξίας. Και όλολογούνται, τας επιδιώξεις των δραματισμών του!

Ενώ ο α π α σ ι ο δ ο ξ ο ς, θλιδερών κατάντημα της έλλείψεως έμπιστοσύνης προς τον έαυτόν του, χωρίς να θεριαλγή την ύπαρξίν του με την πνοήν της πίστεως προς τους σκοπούς του ανθρώπου, εις τους όποιους δέν ήθέλησε να πιστεύσθ, διότι: και δέν κατορθώνει να άνευρίσκη καμμίαν άξίαν εις την ανθρωπινήν ζωήν και εις τας, προς χάριν αυτής, καταβαλλόμενας προσπάθειας, δέν έχει: συγκεριμένα και καθορισμένα ιδανικά, δι' αυτό και δέν καταβάλλει: κόπον και προσπάθειαν. Την σκέψιν του μόνον ο πόνος και η δυστυχία, η άποτυχία και ο μαρτυρικός τρομέωμ. Τας δειλές προσπάθειας που έκάστοτε άπορραφίζει να άναλάβη, τας παραιλεί: ο φόβος της άποτυχίας. Είναι άνικανός δια μεγάλας σκέψεις και άποφάσεις, δι' ένεργείας και αγώνας. Φοβείται την ζωήν και δράσιν. Τον άνησυεί το μέλλον! Περνά μόνον μίαν ζωήν συνεχώς διαστατικήν και δειλήν, θλιμμένην και άχασαν, κουρασμένην και άνικανήν...

Και όταν άκούη ο έσωτερικός του κόσμος, έπηρεαζόμενος από το έξωτερικόν περιβάλλον, από την ζωήν και δράσιν του έξω κόσμου, θελήσει: να τον στείλ η ώρατα μηνύματα χαράς και όταν του προσφέρει την δύναμιν και την λύτρωσιν, έκείνος, άρνητικός, θαρρός και προσηλπτισμένος, δέν είναι εις θέσιν να τα δεχθί!... Ο « ένδομικός, άρνητισμός που γεννά η άπαισιοδοξία εις την ζωήν του άπαισιοδόξου, τον κρατεί εις άποστασιν από την χαράν της δημιουργικής ζωής και τον άφίνει να άκολουθήσθ τον δρόμον του « παρωμένου », δέκα και μόνον εις την εύμεν ή μεσολάβησιν της μόρας πιστεύει: και εις αυτήν άναθέτει την εξέλιξιν και ένισχυσιν της υπάρξεώς του!

Τοιούτοτρόπος, άνικανός να σκεφθί, να ένεργήσθ, να δράσθ, να επιδιώχθ την άνύψωσιν του έαυτού του και την άναντήρησιν του ήθικου του, παραμένει καθηλωμένος: εις τον έπιμόνον άρνητισμόν του, θρηγών, συνθίβει, επί των έρειπών, που του έπεσώφανεσε η άπαισιοδοξία...

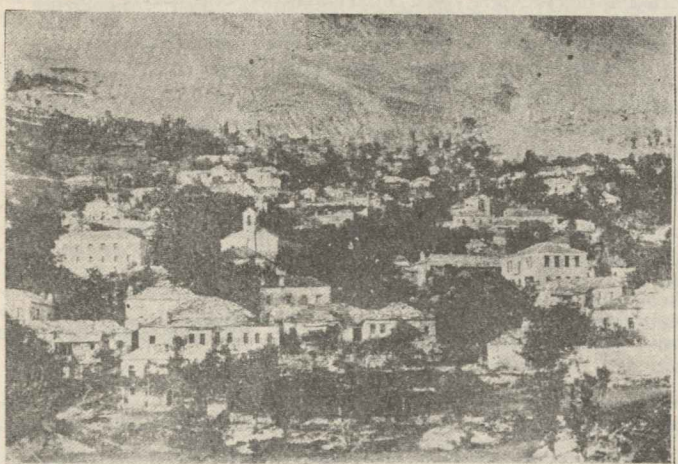
Είναι: πολλά παραδείγματα, που μας παραδίδει η ιστορία των περασμένων γενεών, που παρουσιάζουν τα άτυχά άποτέλεσματα, εις τας άποικίας και ήμαθιας επιδιώξεις, που έπέφερε η άπαισιοδοξία. Αν άναντήρουν εις τας ιστορίας των Λαών, θα άντιληφθώμεν ότι: πολλοί Λαοί, που έδωκαν ούρασην πολιτισμού και έδοξάσθησαν: ήλθον και άπροδότητους περιδούλους παρακινήν και καταστράφησαν, τότε άκριβώς, που έχασαν την αισιοδοξίαν των.

Η Έλληνική νεότης, που άποτελεί το ζωντανότερον σήμα-βολον της αισιοδοξίας, πρέπει να άντιληφθί και να πιστέψθ, ότι: δέν την έπιτρέπεται η ψυχή του Έθνους να ζή την ζωήν της άπαισιοδοξίας και της μοιρολατρίας, της συντριβής και του πόνου. Τ ό π ν ε υ μ α και η δ ι α ρ κ η ς π ν ο η τ η ς α ι σ ι ο δ ο ξ ι α ς, πρέπει να άνανηρωσθ: ως άνάγκη ήθικη. Επιβάλλεται: να άποτελέσθ ένα από τα ζωνηρότερα συνθήματα της πολυκαμίντου έ-

Β' ΜΕΡΟΣ

Μά, και γιά έναν άκόμα λόγο δέν μπορούμε να λησμονήσωμε την άτυχή Βόρειο Ηπειρο, έμεις που κατοικούμε στην Κέρκυρα. Γιατί συχνά άκούμε τα παράπονα των έξορίστων άδερφών μας Βορειοπειρωτών, που ζούν μαζί μας και έχουν πάνω από τριανταπέντε χρόνια να έπι-καμινώησθ, έστω και με μία εύγενή καρτα, με τους συνγενείς τους — γονείς, άδέρφια — και δέ γνωρίζουν, αν βρίσκονται στη ζωή ή αν έχουν πεθάνει.

Η βουδή τραγωδία της Βορείου Ηπείρου είναι μεγάλη έλκλγμια, θαρ σίγρια και τρομερή άνανημία γιά την έ-ροχή μας. Σήμερα, στον άλγε-α του Δασσίου, της Παγκόσμιας Δι' ακηρέξεως των Δικαιογμάτων, του Ανθρώπου, του Παγκόσμιου Συμβουλίου των Έκκλησιών και του Οργανισμού των Ηνωμένων Έθνών, καθώς και των πολλών άλλων διεθνών Οργανώσεων, που άκούονται: γιά τα ανθρώπινα δικαιώματα, σήμερα μέσα στην Εύρώπη, μισό περίπου εκατομμύριο Έλληνες χριστιανοί άδερφοί μας, στενάζουν και πνέζονται άπάθνηστα από το άθίστητον κράτος της 'Αλβανίας. Και δέν έχουν δικαίωχον το στοιχειώδες τούλάχιστον να παρηγορηθούν με την χριστιανική λατρεία, ούτε να διδάσκουν στα παιδιά τους την έλληνική γλώσσα. Δέν έχουν το δικαίωμα να λειτουργήσθ, γιατί το άλβανικό κράτος έχει: μετατρέψει: τους χριστιανικούς ναούς

ΠΟΛΥΤΙΣΙΑΝΗ

σε άποθήμας και στάβλους. Δέν έχουν το δικαίωμα να βαρτίσουν τα παιδιά τους, ούτε να θάψουν τους νεκρούς τους με τις εύγες της Ορθόδοξης Χριστιανικής Έκκλησίας μας. Ούτε το σημείο του σπαυρού δέν τολμούν να κάνουν, όταν άντεκρούσθν περίπου τους Ορθόδοξους Ναούς μας, τους έρεισμαμένους. Ούτε ένα γράμμα η ένα διόλι δέν μπορούν να στείλουν η να δεχτούν από την Ελλάδα. Μά, ούτε και το όνομα τους δέν έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιήσθ, γιατί το άλβανικό κράτος τους εξ-αναγκάζει: να το μετατρέψουν σε άλβανικό. Έτσι προσπαθεί να τους κάνει κάθε δεσμό με τον Θεό και την Ελλάδα.

Και όμως! Παρ' όλ' αυτά, όλοι οι Διεθνείς Οργανισμοί συμπούν και εγκρίνουν αυτή την τρομακτική άνθρώπινη δουλεία, που είναι άκόμα χειρότερη και θάρτερη και από την εποχή της Τουρκοκρατίας. Και είναι χειρότερη και από τη δουλεία του τουρκικού ζυγού, αφού και τότε, που δέν ύπηρεζαν οι Διεθνείς Οργανισμοί προστασίας των Δικαιογμάτων του Ανθρώπου, οι Βορειοπειρωτες είχαν την θρησκευτική τους έλευθερία. Ήταν άνοικτοι οι χριστιανικοί ναοί και λειτουργούσαν. Ά νο ι κ τ ή ς και τα έλληνικά σχολεία. Σήμερα, όμως, το άλβανικό κράτος συστηματικά και άπάθνηστα προσπαθεί να ξεριζώσει: μέσα από τις ψυχές των Βορειοπειρωτών άδελφών μας, τις άθνητες, τις ιερές έννοιες «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ και ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ».

Και όμως δυστυχώς μπροστά σ' αυτή την άπαράδεκτη

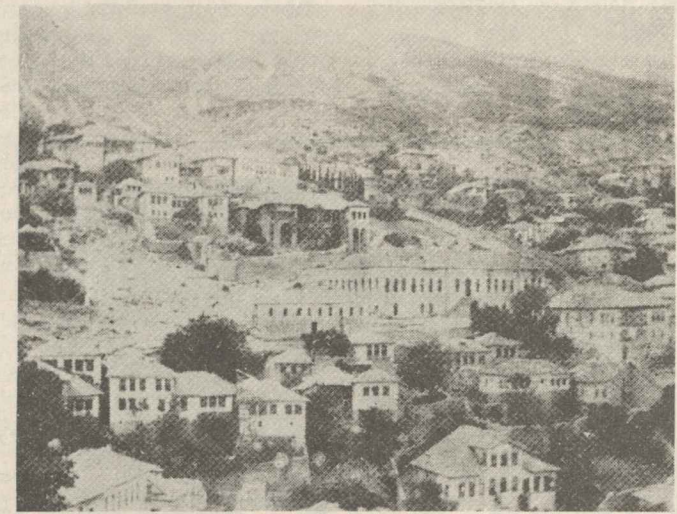

ΛΑΜΠΟΒΟΝ ΣΤΑΥΡΟΥ

Δέν συλλογίζονται ότι το ΕΠΟΣ του 1940—41 δέν γράφτηκε με άλβανικό αίμα, ούτε από Άλβανούς στρατιώτες, ούτε στα άλβανικά γράμματα. Και είναι χειρότερη και από τη δουλεία του τουρκικού ζυγού, αφού και τότε, που δέν ύπηρεζαν οι Διεθνείς Οργανισμοί προστασίας των Δικαιογμάτων του Ανθρώπου, οι Βορειοπειρωτες είχαν την θρησκευτική τους έλευθερία. Ήταν άνοικτοι οι χριστιανικοί ναοί και λειτουργούσαν. Ά νο ι κ τ ή ς και τα έλληνικά σχολεία. Σήμερα, όμως, το άλβανικό κράτος συστηματικά και άπάθνηστα προσπαθεί να ξεριζώσει: μέσα από τις ψυχές των Βορειοπειρωτών άδελφών μας, τις άθνητες, τις ιερές έννοιες «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ και ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ».

Και όμως δυστυχώς μπροστά σ' αυτή την άπαράδεκτη

γνωρίσει και οι Άλβανοί, που έβλεπαν τις όποτες «φιλικές διαθέσεις» της 'Ιταλίας και της Αυστρίας. Χαρακτηριστικά είχε δηλώσει το 1913 ο μουφτής Κορυτσάς: « Ημεεις δέ θα χωρισθώμεν από τους Έλληνες άδελφούς μας. Είς τας φλέδας μας έχομεν το ίδιο αίμα, διότι πραγματικώς είναι οι μόνοι άδελφοί μας. Θέλωμεν να ζήσωμεν μαζί τους. Γνωρίζομεν δέ, ότι πληρούν των θά ζήσωμεν ως άδελφοί και θα είμεθα εύτυχεις. Δας παρακαλώ να δώσετε εις τας δηλώσεις μου την μεγαλύτα-ν

δυνατήν δημοσίωσιν, ίνα μάθουν η Αυστρία και η 'Ιταλία, δια να άντιληφθών έπι τέλους, ότι εις μάτην ζήτησαν να μας χωρισθ από τους άδελφούς Έλληνες, δια να μας άπορροφήσουν μια ήμεραν (Σπύρου Στούπη: « Ήρωες: πότες και Άλβανείς », σελ. 106, 'Ιωάννινα 1976 — Έκδοσις 'Ερμού των Βορειοηπειρωτικών Έρειώνων).

Τα φυσικά και πραγματικά σύνορα της Βορείου Ηπείρου φτάνουν μέχρι το Γενοσός (η Σμύρνη) ποταμό. Αυτός πρέπει να χωριζέ: η μάλλον να ένώνει την Άλβανία με την Ελλάδα. Θά ήταν κακή η ωφέλεια και η εύτυγία, γιατί ο συγγενικός μας Άλβανικός λαός και έμεις, είμαστε άκόμα θύματα του ήμπεριαλισμού και των σκοτεινών επιδιώξεων των Μεγάλων Δυνάμεων και ιδιαίτερα της 'Ιταλίας.

Δέν είναι άσημάνη αυτή η άκούσια παραλείψή τους, που δυστυχώς παρ α τ η ρ ε ι τ α ι και σ τ ι ς ρ α δ ι ο φ ω ν ι κ έ ς και τ η λ ε σ ο π τ ι κ έ ς με τ α δ ο σ ε ι ς. Γιατί έτσι: τοβούθον τους Άλβανούς. Τους δίνουν χωρίς να το καταλαβαίνουν τίτλους κυριότητας — έστω και έπιφανειακούς — σε μία χώρα, που κατέχουν στο πείσμα της άκασιότητος και της Λογικής, επειδή έτσι: το θέλησε η πολιτική και τα σκοτεινά συμφέροντα των Μεγάλων Δυνάμεων. Γιατί αυτές οι Δυνάμεις — και ιδιαίτερα η 'Ιταλία — δημιουργήσαν τη διάστασή μας με τους Άλβανούς, με τους όποιους είμαστε ο πιο συγγενικός λαός και με τους όποιους θα μπορούσαμε να είχαμε άριστή άδερφική συνεργασία και συνπαράσθ.

Την ιστορική άνανημία αυτής της Έλληνοαλβανικής συνπαράσεως είχαν άνα-

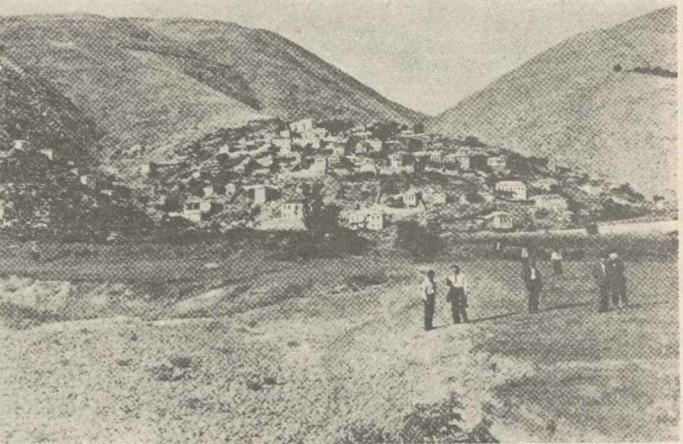
Του Φιλόλογου
Κ. ΣΠΥΡΟΥ ΣΤΑΜ. ΜΕΣΗΜΕΡΗ

στοποιούν λόγιοι έθνολογικοί και ιστορικοί, γλωσσολογικοί και λαογραφικοί, γεωγραφικοί, θρησκευτικοί και εκπαιδευτικοί.

Την Έλληνικότητά της μαρτυρούν και τα αρχαιολογικά της εύρήματα, που έκθέτουν σήμερα οι Άλβανοί στα Μουσεία τους (σάν έργα της... άρχαίας άλβανικής τέ-

το περίφημο μαντείο της Δωδώνης, γιά το όποιο ο πρώτος ιστορικός συγγραφέας του κόσμου, ο « Ηρόδοτος, έγραψε ότι: είναι: « άρχαιοτάτον των έν Έλλάδι » (Ηρόδοτος 'Ιστορίας: Βιβλίον 2, κεφ. 52). Και μάλιστα από τους ιερείς αυτού του ήπειρωτικού μαντείου της Δωδώνης, που όνομάζονταν Σελλοί η Έλλοι (= λαμπροί, φωτεινοί άνθρωποι) προέρχονται, σύμφωνα με την πιο πιθανή έτυμολογία και τα έθνημας ονόματα « Έλλάς » (= φωτεινός άνθρωπος). Γιά δ-λα αυτά, και ο άρχαίος συγγραφέας Πτολεμαίος, που περιγράφει: στο έργο του διάσημο μέρη της Ελλάδας, επί την Ήπειρο έγραφε επιγραμματικά: « Αργήγονος Έλλάς Ηπειρος ».

Κι όμως, σ' αυτή την Έλληνικότατη χώρα, όπου τα παράγγια της άκόμα άντιλαλούν την λαγή «ΑΕΡΑ» των μαχητών του Σαράντα, άρνήθηκαν και πάλι οι « συμμάχοι » μας την Έλευθερία. Έτσι πουθενά στον κόσμο δέν ύπάρχει μεγαλύτερο παράδειγμα άσυνεισας, άδικίας και άγνομωσύνης των Μεγάλων στη μικρή αλλά τιμημένη μας Πατρίδα.

ΓΡΑΦΗ

Μά, τότε άδικα πολέμησαν οι πατέρες μας το 1940; Άδίκα χύθηκε τόσο έλληνικό αίμα; ΟΧΙ! Ποτέ δέν πρέπει να κατελήγουμε σ' αυτό το συμπέρασμα, που σάν πυκρό έρώτημα άνεβαίνει: στα χείλη μας. « Αν η πολιτική των Μεγάλων Δυνάμεων με τόση άχαριστία μας άδίκησε και έγκαλούσθ να μας άδικεί, αυτό δέν είναι: λόγος, ώστε να μετανιώσωμε γιά το ΟΧΙ του 1940.

Έμεις σάν Έθνος, έχουμε τη συνείδησή μας ήρεμη, γιατί: πράγματι το καθήκον μας. Με την άντίστασή μας δέν προδώσαμε πρώτα την 'Ιστορία μας, τον έαυτό μας και κατόπιν τους Συμμάχους μας. Με το ΟΧΙ του 1940, διατηρήσαμε άκέραιη την ήθική μας αξιοπρέπεια και άνηλί-δωτη την ήθική μας τιμή.

Αυτή η συνείδηση μας δί-νε: την ήθική ίκανοποίησιν, (ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 6)

Γιά να μη λησμονώμε...

ΤΟ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟ ΕΠΕΣΕ...

Τριάντα έπτά χρόνια πέρασαν από την ήμερα που ο λαός του Αργυροκάστρου υπεδέχτο τον έλευθερωτή Έλληνικό Στρατό. Ήταν η 8η Δεκεμβρίου του 1940, όταν ο Έλληνικός Στρατός εισήρχετο θριαμβεύτης στο Έλληνικό Αργυροκαστρο. Και η Έλλάδα, από το ένα άκρο στο άλλο, έόρταζε σ' έναν φρενήρη ένθουσιασμό, τη μεγάλη νίκη.

Ο Λαός του Αργυροκάστρου είχε ύποχεθθ έλλη μία φορά τον Έλληνικό Στρατό. Πόιν 28 περίπου χρόνια. Μά, οι Μεγάλοι... σύμμαχοί μας, τον άνάγκασαν να ύποχωρήσθ και άφήσθ έναν Έλληνικό πλήθος στη σκλαδιά.

Τώρα, ξαναυποδέχεται: τον νικητή Έλληνικό Στρατό με καρδοχτύποι. Θά τον άφίρουν άρά γν αυτή τη φορά η θά τον ξαναγκάσουν να ύποχωρήσθ και πάλι;

σως τώρα η λευτεριά να είναι παντοτινή. Και έπεδόθηκε στον έορτασμό. Με τραγούδια. Με μουσική. Με έμπνευσμένες όμιλεις.

Ο Θεόδωρος Εύδης άφίερσε τους παρακάτω στίχους στο Έλληνικό Αργυροκαστρο:

Νά τ' Αργυροκαστρο. Και νά η Έλλάδα (που το ζώει).

Με τη στοργή της Παναγίας στο κόσμημα (που λούζει) το θρόνο στα θεία.

Ο λόγος κι' ο Μαρκόμματος που φέρουν (τα δαυσίδια τα μύρα σα χαρά).

της Νίκης π' άνυψώματα, παρθένα κι' άνε- (μίζει) τα λείτερα φερ-...

Κι' ο Δοῖνος το τραγούδι του, δέν παύει (νύκτα — μέρα στην ίδια αυτή τη Γη

σάν τη μωροσύνη φακή των άφρονών που (δάσους) στη γελωστή αλγή...

Νά τ' Αργυροκαστρο. Όνειρο που γίνεται (εύλογία) και το κρατά ο Στρατός πάνοπλος Άρης στην όρη του, άλόγιστος (στην πράξι) γενναίος και δυνατός...

Μά, όταν οι χιτηρικές όρδες εισήλθαν στην Ελλάδα, ο Έλληνικός Στρατός άναγκάσθη να εγκαταλείψθ τα Έλληνικά χώματα της Βορείου Ηπείρου και έτσι: Έλληνικές πόλεις σάν την Κορυτσά, το Αργυροκαστρο, την Πρεμετή, την Κλεισόβρα, την Μοσχόπολη, την Χεμάρρα, τους Άγίους Σαράντα, έπασαν πάλι στα χέρια των άλλοπράβαλλων Άλβανών, που συνεργάζονταν τότε με τις Δυνάμεις του Άξονος. Μά οι Έλληνες και εξαίρεται: οι Ηπειρώτες, δέν πρέπει: να λησμονήσωμε ποτέ πως πλέον των 300 χιλιάδων άδελφών μας στενά-ζουν κάτω από την άρβανικήν μπότα.

Άς πάρουμε όρκο, πάνω σ' αυτό το θέμα.

Κ. ΠΑΠΑΦΩΤΙΟΥ
Έλληνοαμερικανός δημοσιογράφος

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἔτους

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΑΙ,

Χαρμόσυνα θὰ κτυπήσουν καὶ ἐφέτος οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν μας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Γεννήσεως τοῦ Θεανθρώπου.

Τὰ πλήθη τῶν πιστῶν θὰ σπεύσουν νὰ κατακλύσουν τοὺς ἱερούς μας Ναοὺς καὶ μὲ κατάνυξιν καὶ συγκίνησιν θὰ προσευχηθῶσι πρὸς Ἐκείνον, ὅστις χάριν τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος ἐταπεινώθη, ἐβασανίσθη καὶ τελικῶς ἐθυσιάσθη.

Εἶναι ἐκδήλωσις ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς Αὐτόν.

Θ' ἀπέλθουν μὲ ζωγραφισμένην εἰς τὰ πρόσωπά των τὴν χαρὰν διὰ τὸ ψυχικὸ λουτρὸ πὺ θὰ λάβουν, προσκυνώντας, ἔστω καὶ χωρὶς τὸ πρὸνόμιον τῶν Μάγων, τὸ Θεῖον Βρέφος.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τὰ σήμαντρα θὰ ἰχοῦν ἀναγγέλλοντα εἰς τοὺς Χριστιανούς ὅλου τοῦ κόσμου τὸ «ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΝΝΑΤΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ» θ' ἀκουσθοῦν καὶ τὰ Μηνύματα τῶν Ἀρχηγῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῶν Ἀρχηγῶν Κρατῶν, διακηρύττοντες, ὅτι διεκήρυξεν ἀλλὰ ἐφήρμοσε εἰς ὅλην τὴν ἐπὶ τῆς γῆς ζωὴν Του Ἐκείνος.

Θὰ ἐπαναλαμβάνεται, ὅτι Ἐκεῖνος διελάλησεν πρὸς ὅλας τὰς γωνίας τῆς γῆς τὸ «ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ», εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν εἰς τὰς ἀνθρωπίνους καρδίας.

Μόνον πὺ τὰ μηνύματα αὐτά, Εἰρήνης καὶ Ἀγάπης, δὲν θ' ἀκουσθοῦν καὶ ἐφέτος εἰς τοὺς ἀδελφούς μας Βορειοηπειρώτας, διότι ἀπὸ τὴν περιοχὴν των δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε ἡ διέλευσις τῶν ἐρτζιανῶν κυμάτων, πὺ μεταδίδουν τοιοῦτου εἴδους μηνύματα. Θὰ ἀκουσθοῦν ὅμως, τὰ μηνύματα μίσους καὶ ἀδιαλλαξίας πρὸς τοὺς συνανθρώπους τους, πὺ θὰ τοὺς ἀπευθύνουν τὸ κόμμα καὶ ὁ ἐρυθρὸς δικτάτωρ Χότζα.

Δι' αὐτοὺς δὲν πρόκειται νὰ ἐμφανισθῇ ὁ λα-

μπρὸς ἀστὴρ διὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃ εἰς τὸ σπῆλαιον ὅπου θὰ προσκυνήσουν τὸ Θεῖον Βρέφος ὡς ὅλοι οἱ ἐλεύθεροι Λαοὶ τοῦ Κόσμου. Τὸ φῶς τοῦ ἀστέρος, ὅσον ἰσχυρὸν καὶ ἂν εἶναι, δὲν πρόκειται νὰ διαπεράσῃ τὸ θαθὺ σκότος πὺ τοὺς περιβάλλει, διότι τὸ κατέστησεν ὁ κομμουνισμὸς τοῦ Μαρξικοῦ Χότζα ἀπρόσβλητον, ὥστε νὰ θεωροῦνται ἀνίσχυροι ὅλοι αἱ μέχρι τοῦδε γνωστὰ ἀκτίνες.

Κατάρθωσε νὰ ἀπομονώσῃ ἀπ' ὅλον τὸν ἔξω κόσμον τοὺς Βορειοηπειρώτας, ἐπιδιδόμενος ἀνενόχλητος εἰς τὴν ἐξόντωσίν των, χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ ἀντίδρασις καὶ διαμαρτυρία ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τῆς Μητρὸς Πατρίδος των.

Δὲν θὰ ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς ἀδελφούς μας Βορειοηπειρώτας, νὰ προσέλθουν εἰς τοὺς ἐναπομείναντας Ναοὺς των διὰ νὰ προσκυνήσουν τὸ Θεῖον Βρέφος, διότι ὁ κομμουνισμὸς ἔναν ἀναγνώριζαι καὶ παραδέχεται ὡς Θεὸν του καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ ἐκάστοτε Ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος.

Τοὺς ἀπηγόρευσε τοὺς Ναοὺς των, τοὺς Ναοὺς ὅμως τοῦ Θεοῦ τοὺς ἐντὸς των εὐρισκομένους, οὐδεὶς θὰ δυνηθῇ νὰ τοὺς ἀπαγορεύσῃ καὶ καταργήσῃ, διότι οἱ Ναοὶ αὐτοὶ παραμένουν ἀπρόσβλητοι.

Εἰς πείσμα δὲ ὅλων τῶν ἐχθρῶν μας, οἱ διωγμοὶ καὶ αἱ κακουχίαι αὐξάνουν τὸν πόθον τῶν Βορειοηπειρωτῶν διὰ τὴν ἐλευθερίαν των.

Τὸ μόνον Μήνυμα πὺ πρὸς αὐτοὺς ἀπευθύνομεν σήμερον, εἶναι χαιρετισμὸς ἐγκατεργήσεως καὶ εὐτυχίας, πρὸς ὑμᾶς δὲ εὐχόμεθα Χαρούμενα Χριστούγεννα καὶ εὐτυχισμένον τὸν καινούργιο Χρόνον τοῦ 1978.

Μετὰ πατριωτικῶν χαιρετισμῶν

Η ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΕΤΟΣ 1978

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ ΕΛΛΗΔΑΣ ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΩΝ

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου Βορειοηπειρωτῶν, μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν Χριστουγέννων καὶ Ν. Ἐτους, ἀπευθύνεται στὰ νιάτα τῆς πατρίδας μας, σὲ κάθε Ἑλληνίδα καὶ Ἑλληνα, ἀλλὰ καὶ στὴν παγκόσμια Κοινωνία τῶν Ἐλευθέρων Ἀνθρώπων γιὰ νὰ τοὺς ὑπενθυμίσῃ ὅτι:

ΤΡΙΑΚΟΣΙΕΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ (300.000) Ἑλληνες τῆς Βορείου Ἡπείρου πὺ δὲν μποροῦν νὰ ἐκφράσουν ἐλεύθερα τὴν θρησκευτικὴν τους πεποίθησιν καὶ νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τ' ἀδέλφια, τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους τους ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἐξωτερικόν, στέλνουν νοερὰ τὴν εὐχὴν τους καὶ τὸ Μεγάλον Μήνυμα ὅτι:

Ἀγωνίζονται μὲ πάθος καὶ φανατισμὸ γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια, τὴν ἐλευθερίαν καὶ γιὰ τὴν ὀριστικὴν θεμελίωσιν στὴ Βόρειο Ἡπειρο, ἐνιαίον, κοινωνικὰ συγκροτημένου συνόλου τῶν Ἑλλήνων, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἔχει τεθῇ σὲ ἐφαρμογὴ τὸ ἀπάνθρωπο σχέδιο τοῦ ἀφελληνισμοῦ τους ἀπὸ τὸ ἀνελεύθερο καθεστῶς τῆς Ἀλβανίας.

Καλεῖ κάθε ἐλεύθερο καὶ πολιτισμένο ἄνθρωπο σὲ συμπαραστάσιν στὸν δίκαιον ἀγῶνα πὺ ἀρχίσε μὲ τελικὸ σκοπὸ τὴν ἀπόλυτη δικαιοσύνην του, γιὰτὶ κανεὶς δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾷ ὅτι:

Η Β. ΗΠΕΙΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΠΟΤΙΣΜΕΝΗ ΜΕ ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΡΕΙΩΤΩΝ

Μήνυμα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. ΤΣΑΤΣΟΥ στοὺς ἀποδήμους Ἕλληνας

«ΘΕΛΟΥΜΕ ΕΙΡΗΝΗ, ΑΛΛΑ ΔΙΚΑΙΗ ΚΑΙ ΤΙΜΗΜΕΝΗ»

Καλὰ Χριστούγεννα καὶ εὐτυχισμένον τὸν καινούργιον χρόνον εὐχήθηκε ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κων. Τσάτσος, σὲ μὴνυμά του πρὸς τοὺς ἀπόδημους Ἕλληνες, μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἔτους.

Στὸ μὴνυμά του ὁ κ. Τσάτσος τονίζει ὅτι οἱ ἀπόδημοι Ἕλληνες λαμπρύνουν παντοῦ τὸ ἑλληνικὸ ὄνομα, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι μποροῦν νὰ καμαρώνουν τὴν Ἑλλάδα «πὺ ἀγωνίζεται γιὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἀδελφῶν μας Κυπρίων καὶ γιὰ τὴν προάσπιση κάθε σπιθαμῆς τῆς Ἐπικρατείας μας, κάθε νησιοῦ, κάθε πέτρας».

Καὶ ὁ κ. Τσάτσος προσθέτει:

«Καὶ νὰ ξέρετε ὅτι σὲ αὐτὸν τὸν ἀγῶνα, ὅλοι εἴμαστε ἐνωμένοι καὶ ἐνῶ ὅλοι ἀγαποῦμε τὴν εἰρήνην, ὅλοι τὴν θέλομε δίκαιη καὶ τιμημένη. Εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ δικαιοσύνην καὶ ἀλύγιστη ἀποφασιστικότητα γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία καὶ ἀκεραιότητα τῆς πατρίδας».

Ὁ κ. Τσάτσος ἀπέστειλε, ἐξ ἄλλου, θερμὸ εὐχετήριο τηλεγράφημα, πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, κ. Σπ. Κυπριανό.

Ὁ Χούα Κοὺο Φένγκ μὲ τὸ φυτάρι: ὅλοι στὴ δουλειά

ΤΙΡΑΝΑ - ΠΕΚΙΝΟ

'Απ' τὸ κακό... στὸ χειρότερο

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΓΙΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑΣ

ΡΩΜΗ, Δεκέμβριος.

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ Ἀλβανίας καὶ Κίνας ἔχουν ἀπιδεινωθεῖ τὴς τελευταῖες μέρες. Οἱ λόγοι εἶναι πολλοί. Ἀπὸ κινεζικῆς πλευρᾶς, ἀναφέρεται ὅτι ἡ ἐπιδείνωση αὐτῇ σημειώθηκε ἀπὸ τότε πὺ ὁ στρατάρχης Τίτο πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπίσκεψίν του στὸ Πεκίνο. Δὲν ὑπάρχουν ἐπίσημες ἀλβανικὲς δηλώσεις σχετικὰ μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῶν σχέσεων τῶν δύο χωρῶν, ἀλλὰ ὁ δημοσιογράφος κ. Τζιοβάνι Μπρέσσι ἀποκαλύπτει στὴ «Στάμπα» τοῦ Τορίνο, ὅτι στὴν ἐπίσημη δεξίωση πὺ ἐγένετο στὰ Τίρανα, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς 33ης ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἀλβανίας, δὲν ἔκανε τὴν παρουσίαν του κανένας Κινέζος ἐπίσημος. Κι ὅμως, πέρυσιν, κατὰ τὴν ἴδιαν αὐτὴν ἐπέτειον, εἶχε πραγματοποιήσῃ ἐπίσημη ἐπίσκεψιν στὴν Ἀλβανίαν ὁ στρατάρχης Γέχ Τσιέν Γίνγκ.

Ἡ δξύτητα στὶς σχέσεις Κίνας καὶ Ἀλβανίας ἐκδηλώνεται στὴν ἀρρογραφία τῶν ἐπίσημων ὀργάνων. Ἡ ἐφημερίδα «Τζέρι» ἰ Πόπουλιτς κατηγορεῖ τὸ Πεκίνο γιὰ «ρεβιζιονισμό» καὶ «εὐποροτισμό», ἐνῶ οἱ Κινέζοι λένε ὅτι οἱ θέσεις τῶν Ἀλβανῶν ἡγετῶν, μποροῦν νὰ παραμοιασθοῦν μ' ἐκείνες τοῦ Τρότσκι καὶ τοῦ Κάουτσκι.

Δὲν διεκόπη ἡ βοήθεια

Παρὰ τὴν δξύτητα στὶς σχέσεις, ἡ Κίνα δὲν διεκόψε ἐντελῶς τὴ βοήθεια πὺ παρέχει πρὸς τὴν Ἀλβανίαν καὶ οἱ κινεζικὲς ἐφημερίδες ὑπενθυμίζουν ὅτι, ἂν τελικὰ τὸ πενταετές σχέδιόν τῆς Ἀλβανίας πραγματοποιηθῇ, θὰ ἀφείλεται αὐτὸ στὴν κινεζικὴ βοήθεια.

Ἡ πρωτοβουλία γιὰ τὴν ἐκστρατεία ἐναντίον τοῦ Πεκίνου καὶ τὴ χειρότερη τῶν σχέσεων, προήλθε ἀπὸ τὰ Τίρανα. Ἦταν ἐντελῶς ἐξοφικὴ καὶ τὸ πρόσχημα πὺ ἐπικαλέσθησαν οἱ Ἀλβανοὶ ἦταν ἡ ἐξομάλυνση τῶν σχέσεων τῆς Κίνας μὲ τὴν Ἀμερικὴ. Οἱ Κινέζοι δὲν ἀπάντησαν ἀμέσως στὶς ἐπικρίσεις καὶ φυσικὰ θὰ ἐπιθυμοῦσαν ν' ἀποφευχθῇ ἡ ρήξις. Ὑποστηρίζουν τὴν ἀποψη ὅτι κανένας μὴν νὰ ἔχει τὴν γνώμην του, ἀλλὰ δὲν χρειάζεται νὰ θάναται σὲ σημεῖο κρίσεως.

Ἀλλὰ οἱ ἐπικρίσεις ἀπὸ τὰ Τίρανα γίνονται ὁλοένα δξύτερες καὶ ἐστὶ τὸ Πεκίνο θρόθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ ἀπαντήσῃ. Ἡ πολεμικὴ συνεχίστηκε, ἀλλὰ αὐτὲς τὴς τελευταῖες ὁδομάδες, ἡ ἐπιδείνωση ξεπέρασε κάθε προηγούμενον. Γίνεται λόγος γιὰ διακοπὴ τῶν σχέσεων, ἀλλὰ οἱ Κινέζοι δὲν δείχνουν διατεθειμένοι νὰ πάρουν πρωτοβουλία πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτῇ.

Ἡ ἀλβανικὴ κυβέρνηση εἶναι ἀποφασισμένη νὰ προχωρήσῃ. Ὁ ἰταλὸς δημοσιογράφος ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀλβανικὴ ἡγεσία δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ πῶς τὸ Πεκίνο προχώρησε σὲ τόσο ὁμαλὲς καὶ ἐγκάρδιες σχέσεις μὲ τὴν ὑπ' αἰθρὸν ἰ μπεριαλιστικὴ δύναμιν τοῦ κόσμου. Δὲν μπορεῖ νὰ κατανοήσῃ τὴ θεωρία τῶν Κινέζων περὶ «τρίων κόσμων», πὺ ἀποτελεῖ παραποίηση τῆς φιλοσοφίας τοῦ μαρξισμοῦ.

Οἱ Ἀλβανοὶ κατηγοροῦν τὸ Πεκίνο ὅτι, γιὰ λόγους μικροπολιτικῆς, ἀγνοοῦν τὸ γεγονός ὅτι στὴν Εὐρώπῃ εὐπάρχει ἐπαναστατικὴ κατάσταση καὶ δυνατότητα νὰ ἀναλάβουν οἱ λαοὶ τὴν ἐξουσία στὰ χεῖρά τους, ἐνῶ τὸ Πεκίνο, ἐκτός νὰ δείξῃ κατανόησιν γιὰ τοὺς λαοὺς αὐτοὺς προτιμᾷ νὰ συνεργασθῇ μὲ τὴς κυβερνήσεις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴς ἀστικές δυνάμεις νὰ παραμείνουν στὴν ἐξουσία.

Οἱ Ἀλβανοὶ ἔχουν ἐκνευρισθῇ ἀκόμη μὲ τὴς προσπάθειες τῆς κινεζικῆς ἡγεσίας ν' ἀποκαταστήσῃ σχέσεις μὲ τὸν στρατάρχην Τίτο. Θεωροῦν ὅτι τὸ Βελιγράδι ἐπαίξε ρόλον στὴ διαμάχην Τίρανα — Πεκίνο καὶ ἀκόμη ὅτι, οἱ Κινέζοι ἐπιδιώκουν νὰ συνεργασθοῦν στενότερα μὲ τὴ Γιουγκοσλαβία, γι' αὐτὸ καὶ ἐστειλάν μεγάλη οἰκονομικὴ καὶ ἐμπορικὴ ἀντιπροσωπείαν στὸ Βελιγράδι.

Κατὰ τῆς Γιουγκοσλαβίας

Μιὰ ὑπόψιν πὺ ὑπάρχει ἀκόμη στὰ Τίρανα, εἶναι τὸ γεγονός ὅτι οἱ Κινέζοι θέλουν νὰ ἀντιγράψουν καὶ νὰ μεταφέρουν στὴ χώρα τους τὸ σύστημα τῆς αὐτοδιαχειρίσεως πὺ ἐπικρατεῖ στὰ ἐργοστάσια καὶ τὴς ἀπαιχρήσεως τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Οἱ γενικότερες ὑποψίες τῶν Ἀλβανῶν συνοψίζονται στὰ ἀκόλουθα: Οἱ Κινέζοι βλέπουν τὸν κόσμον πολὺ ἰδιότυπα. Τὸν χωρίζουν στὶς χώρες πὺ ἀνήκουν στὴ σοβιετικὴ καὶ ἀμερικανικὴ σφαῖρα ἐπιδρώσεως. Καὶ θεωροῦν ὅτι θὰ μπορέσουν νὰ συσπειρώσουν τὴς χώρες τοῦ Τρίτου Κόσμου γύρω ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν τους. Ἐστὶ ὥστε ἡ Κίνα νὰ ἐμφανισθῇ ὅτι ἐκπροσωπεῖ περισσότερες χώρες καὶ ὅτι εἶναι ὁ τρίτος Μεγάλος πὺ ἀντιπροσωπεύει τὸν κόσμον τῆς εἰρήνης.